PÁZMÁNY
Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Vitéz János Neveléstudományi és Pedagógusképző Intézet
Tanárképző Tanszék

Intézményi azonosító: FI79633
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

Tanári portfólió

Leírás a rövid ciklusú tanárképzés hallgatói számára

(3, illetve 4 féléves képzés)

A rövid ciklusú tanárképzés záróvizsgája a jelölt által elkészített portfólió bemutatásából és a megvédéséből áll.

A portfólió összeállítása a jelölt önálló munkája. A portfóliót egy digitális példányban (pdf) kell megküldeni a Tanárképző Tanszék oktatásszervezőjének, **tavaszi félév esetén május 10-ig, őszi félév esetén december 10-ig**, a portfolio@btk.ppke.hu e-mail címre.

1. A portfólió meghatározása

A 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet előírja, hogy a képzés és a képzéshez kapcsolódó gyakorlatok részeként minden hallgató portfóliót készítsen, amelyet a záróvizsgán megvéd: *„a záróvizsga része a képzés során készült, a szakmai gyakorlatokat is bemutató és feldolgozó, a tanárjelölt felkészülését, saját fejlődését értékelő dokumentumgyűjtemény, portfólió, amely a tapasztalatok neveléstudományi szempontú, tudományos alaposságú bemutatása, elemzése és értékelése. Bizonyítja, hogy a hallgató képes önreflexióra, a képzés különböző területein elsajátított tudását integrálni és alkalmazni, a munkája szempontjából meghatározó tudományos, szakirodalmi eredményeket, továbbá a tanítás vagy a pedagógiai feladat eredményességét értékelni.”*

A portfólió tehát a tanárjelölt munkáiból összeállított célirányos gyűjtemény, ami készítőjének mindkét tanári szakján tett erőfeszítéseit, fejlődését és eredményeit mutatja be. A portfólióban megjelenő munkák gyűjtése, válogatása és az önreflexiók elkészítése a jelölt feladata.

A záróvizsga részét képező portfólió egyszerre bemutató és értékelő portfólió. Bemutató portfólió, mert a tanárjelölt a tanári felkészülési folyamatban elvégzett tevékenységei során készített és elemzett dokumentumait, eredményeit tartalmazza. Értékelő portfólió, mert a tanári szakon előírt képzési és kimeneti követelmények, azaz a tanári kompetenciák teljesítését hivatott dokumentálni, bemutatni és elemezni. A tanárjelölt kompetenciáit bizottság értékeli a portfólió dokumentumainak áttekintése és a záróvizsga során a portfólióval kapcsolatban felmerülő kérdésekre adott válaszok alapján.

A tanári portfólió tehát olyan önállóan válogatott dokumentumok és reflexióik gyűjteménye, mely a két – a fejlődést bemutató és a tanári kompetenciák értékelését lehetővé tevő – funkciót egyszerre tölti be.

2. A tanári portfólió célja

A portfólió-készítés célja a tanárjelölt folyamatos szakmai fejlődésének nyomon követése és bemutatása, amely magába foglalja pedagógiai tudásának és a tanító-nevelő munkáról alkotott nézeteinek gyarapodását és elmélyülését, valamint felvázolja további fejlődésének lehetséges irányait, módjait. A portfólió készítése során a tanárjelölt az önszabályozó tanulás gyakorlásával folyamatos szakmai fejlődésének tudatos és felelős résztvevőjévé válik.

A portfólió műfaji és tartalmi sajátosságai a szakmai környezet számára is láthatóvá, értékelhetővé teszik a tanárjelölt felkészültségét, kompetenciáit, ezért a portfolió írójának az egyetemi tanulmányokhoz kötődő – mind az elméleti, mind a gyakorlati – képzés során elvégzett munkáit újra át kell tekintenie abból a szempontból, hogy mely dokumentumok alapján tudja komplex módon bemutatni saját tanári kompetenciáit, szakmai fejlődését. A dokumentumok kiválogatásában a tanárjelöltet a gyakorlatot kísérő szemináriumok vezetői, a vezetőtanárok és a mentorok támogatják.

3. A portfólió szerkezete és terjedelme

A portfólió 3 fő szerkezeti részből áll:

1. Bevezetés: a tanítási gyakorlatok (a képzéstől függően csak szaktárgyi vagy szaktárgyi és összefüggő iskolai gyakorlat), továbbá a hallgató egyéb oktató-nevelő munkában szerzett tapasztalatainak (pl. workshopok, műhelyfoglalkozások, produkciós gyakorlatok, mentortalálkozók stb.) színhelyéül szolgáló intézmények (pl. oktatási-nevelési intézmények, színházak, színházi nevelési műhelyek) rövid bemutatása, a tanárjelölt tevékenységeinek tömör leírása. (Ez a rész az olvasó számára tartalmaz nélkülözhetetlen információkat, a részletes leírás, elemzés a portfólió második részében szükséges.)
2. A tanárjelölt kompetenciáinak bemutatásához szükséges dokumentumok gyűjteménye, ahol mindegyik dokumentumot a hallgató reflexiójával kontextualizálja (a részletes leírás *A portfólió dokumentumai* című részben olvasható). A reflexió elvárt minimális terjedelme fél-egy oldalnyi.
3. Összegzés: önértékelés, melyben a tanárjelölt reflektál saját munkájára, számot ad tanári erősségeiről és a még fejleszteni kívánt területekről a gyakorlatok során kapott vezetőtanári, mentortanári és egyéb kollegiális visszajelzések és értékelések alapján, valamint a tanított osztályokban a tanulókkal kitöltetett értékelő lapok figyelembevételével. (A tanári értékeléseket, illetve a tanulók értékelésének összegzését mellékletként kérjük csatolni.)

A portfólió elején tartalomjegyzék összesíti a benne szereplő dokumentumokat. A tartalomjegyzéket követően, a *Bevezetés* előtt *Kompetenciamátrixot* (lsd. 1. sz. melléklet) szükséges elhelyezni táblázatos formában. A *Kompetenciamátrix* célja, hogy áttekinthetően

bemutassa a portfólióban szereplő dokumentumok és a tanári kompetenciák közötti kapcsolatot. A táblázat bal szélső oszlopában a portfólióban szereplő dokumentumok megnevezését, míg legfelső vízszintes sorában a tanári kompetenciákat kell feltüntetni. A tanárjelölt a portfólió összeállítása során X-szel jelöli a megfelelő cellákban, hogy az egyes dokumentumok mely tanári kompetencia vagy kompetenciák fejlődését, illetve meglétét támasztják alá. Egy dokumentumhoz több kompetencia is kapcsolódhat, illetve egy adott kompetencia több dokumentumban is megjelenhet. Az írásbeli dokumentumok mellett a portfólióban elhelyezhetők fényképek, rajzok stb.

A portfólió formai követelményei:

Terjedelme minimum 40, maximum 70 oldal. A portfóliók egységes külső megjelenésének érdekében kérjük, vegye figyelembe a honlapon szereplő formai követelményeket (portfólió fedlap: https://btk.ppke.hu/tanari-szakdolgozat-2)! Ugyanitt találja meg a portfólió szerzőségi szabályainak betartására vonatkozó nyilatkozatot (plágium nyilatkozat) és az MI-eszköz használatáról szóló nyilatkozatot is, melyeket a tartalomjegyzékben fel kell tüntetni és a tartalomjegyzék után kell a portfólióban elhelyezni. Kérjük, a plágiumra és az MI használatára vonatkozó kari rendelkezésekről tájékozódjon a kar honlapján (https://btk.ppke.hu/aktualis-tanulmanyi-informaciok/plagiumtajekoztato-4)!
A portfólió mindig az előírt formátumú címoldallal és az azt követő új lapon a tartalomjegyzékkel kezdődik és a felhasznált művek bibliográfiájával, melléklettel végződik.

- Betűtípus: Times New Roman; betűméret: 12 (lábjegyzet: 10); sortávolság: 1,5; sorkizárással.
- Margó: bal oldal 3 cm; jobb oldal 2,5 cm; felső, alsó margó 2,5 cm
- Oldalszám: alul, jobb oldalon.
- Lábjegyzet: A szövegben sorszámmal jelöljük és a lap aljára írjuk, 10-es betűmérettel. A lábjegyzetek lehetőleg ne nyúljanak át a következő oldalra.
- Kiemelés: Általában kerülendő a különféle szövegszerkesztési ötletek használata egy tudományos munkában.
- Félkövér (bold): csak fogalomtárnál vagy szószedetnél, esetleg fejezetcímeknél.
- Dőlt (kurzív): csak az idézeteknél és a művek címénél.
- Nagybetű (verzál): csak ha a helyesírás megköveteli (pl. mozaikszavaknál).
- Ne szerepeljen: ritkítás, keret, raszter, aláhúzás, előfej, fejléc, fattyúsor, árvasor.
- A portfólióban elhelyezett dokumentumok (a hospitálási napló is) géppel írandó.

4. A portfólió dokumentumai

A portfóliónak az alábbi hat területhez tartozó tevékenységek dokumentumait kell tartalmaznia oly módon, hogy alkalmas legyen a jelölt egyéni tanulási útjának nyomon követésére. A portfólióban minden bemutatott dokumentum előtt egy néhány soros

bekezdésnyi terjedelemben „A dokumentum kiválasztásának indoklása" címmel rövid bevezető indoklást kell elhelyezni. Ebben a jelöltnek röviden indokolnia kell, hogy miért választotta be az adott dokumentumot a portfóliójába, továbbá ki kell térnie arra is, hogy az adott dokumentum a képzés mely szakaszában készült, valamint mely tantárgyhoz, kurzushoz vagy gyakorlathoz kapcsolódik az adott munka, illetve, hogy a dokumentum elkészítése során szerzett tapasztalatok hogyan járultak hozzá tanári kompetenciáinak fejlődéséhez. A dokumentum minden esetben a tanárjelölt saját tevékenységét és személyes szerepvállalását kell, hogy a középpontba helyezze.

Tekintettel arra, hogy ezen képzések esetén a gyakorlattal eltöltött idő rövid, ezért a portfólióban elhelyezhetők olyan dokumentumok is, melyeket a jelölt a képzés ideje alatt, de nem feltétlen a képzés során, a gyakorlat teljesítésére kijelölt iskolában készített el, hanem egyéb keretek közt (pl. a munkahelyéül szolgáló iskolában). Fontos azonban, hogy ezek a dokumentumok is a jelölt tanári felkészültségét igazolják.
Az óravázlatnak és a tematikus tervnek kizárólag azt szabad kiválasztani, amit a gyakorlat során készített a jelölt. (Tehát nem tehető be pl. tanítói, vagy egyéb szakos óravázlat, tematikus terv). A tematikus tervnél megengedhető, ha azt a jelölt a gyakorlat ideje alatt csak részben tudja teljesíteni. (Tehát akkor is kell tematikus tervet készíteni és azt a portfólióba illeszteni, ha a jelölt annak csak egy részét tanítja. Fontos, hogy átgondolja, hogyan illeszkedik az órája a téma egészébe.)
A jelölt beilleszthet olyan leírást is a dokumentumba, amit a PPKE Pedagógusklub korábbi, online előadása alapján készített. További lehetőség, a tanári felkészültség igazolására: a jelölt bemutathatja az iskolai szakos munkaközösség munkáját és működését, interjút készíthet az intézményvezetővel, az iskolapszichológussal, elemezheti az intézmény pedagógiai programját, valamint bemutathatja a közösségi nevelés szempontjai mentén a tanórán kívüli iskolai programokat is.
A vezetőtanári vélemény a mellékletbe csatolandó.

1. <u>A tanárjelölt egyetemi tanulmányai során készült szakmódszertani, pedagógiai vagy pszichológiai munka, amennyiben készült ilyen a képzés során.</u>

- Kiválaszthat szakmódszertani jellegű munkát, vagy egy pszichológiai, vagy egy a pedagógiai területhez fűződő munkát a tanárjelölt hozzáfűzött reflexiójával. Például: szemináriumi dolgozat, kutatási terv, kutatási beszámoló, esettanulmány, tananyagtervezés és/vagy -fejlesztés tömör bemutatása és mellékletként/link formában a produktum, taneszköz készítés tömör bemutatása és mellékletként/link formában a produktum stb.

2. <u>A tanárjelölt iskolai tanítási-nevelési tevékenységei során készített dokumentumok bemutatása.</u>

- A szaktárgyi tanítási gyakorlat és/vagy összefüggő iskolai gyakorlat során készült óraterv kiegészítő anyagokkal (szókártyák, feladatlapok, modellek, prezentáció kicsinyített diasorának

lényeges elemei, a hallgató által készített interaktív tananyag vetítésekor készült fénykép stb.), táblaképpel, az óra felépítésének és választott munkaformáinak indoklásával, a megvalósult órával kapcsolatos reflexiókkal (1 db).

- A szaktárgyi tanítási gyakorlat és/vagy összefüggő iskolai gyakorlat során készült tematikus terv hozzájuk fűzött reflexióval (1 db).
- A szaktárgyi tanítási gyakorlat és/vagy összefüggő iskolai gyakorlat során elvégzett hospitálások összegzése, elemzése, a hasznos tapasztalatok számbavétele (1 db).
- A szaktárgyi tanítási gyakorlat és/vagy összefüggő iskolai gyakorlat és/vagy drámaismereti, színházi, színházpedagógiai tevékenységek során készült egyéb oktatási (pl. feladatlap, mérési-értékelési anyagok, színháztörténeti, -elméleti munkák), sajátos tantárgypedagógiai (tanulók számára készített adaptált feladat(sor), készség- és képességfejlesztő módszereket bemutató, interaktív módszereket bemutató, IKT használatát bemutató, színházi gyakorlatokat és ezekhez kapcsolódó reflexiókat, színháztechnikai gyakorlatokat) vagy nevelési (közösségépítést, kapcsolatépítést támogató gyakorlatot, konfliktuskezeléssel kapcsolatos problémamegoldásról szóló, klikkesedéssel kapcsolatos problémamegoldást bemutató, a tantárgy iránti érdeklődés felkeltésére irányuló tanári tevékenységet bemutató, inkluzív nevelési tapasztalatokat, differenciáló és szakpedagógiai módszereket bemutató) munka a tanárjelölt hozzáfűzött reflexiójával (a felsoroltak közül 1 db).

3. A tanárjelölt tanítási órán kívüli tevékenységének dokumentumai.
   Például: tanulmányi kirándulás/múzeumlátogatás során szerzett tapasztalatok rövid összefoglalása, a diákönkormányzat támogatáshoz kapcsolódó feladatok leírása, egyéb alkotómunka (pl. improvizációs, produkciós, színházi nevelési gyakorlatok stb.) feladataival összefüggő dokumentum, a tehetséggondozás területén végzett tevékenység bemutatása (minimum 1 db).

4. Az iskola mint szervezet működésének megismerése és az ezekhez fűzött reflexiók célirányos, tömör bemutatása.
   Például: az iskola helyi tantervének értékelő, elemző bemutatása, szülői értekezleteken szerzett tapasztalatok bemutatása, nevelőtestületi értekezleteken szerzett tapasztalatok bemutatása, a munkaközösségek működésének bemutatása, a szülőkkel való együttműködés formáinak a bemutatása, az iskola és környezete közötti együttműködés bemutatása (minimum 1 db).

5. A tanárjelölt szakmai fejlődésében szerepet játszó szakmai és személyes együttműködés, felelősségvállalás leírása.
   Például: osztályfőnöki munkába történő bekapcsolódás, interjú az iskolapszichológussal, szakmai szervezetekkel való együttműködés, munkaközösségek munkájába való bekapcsolódás, szakköri tevékenységek, továbbképzések, tanfolyamok, tréningek tömör bemutatása (összesen 2-4 oldal).

6. A nevelői munkához kapcsolható egyéb beszámolók.
   Például: a VJNPI által szervezett *Pedagógus Klub* előadásain való jelenlétről szóló tanúsítvány és 1-2 oldalas értékelő összefoglaló a meghallgatott előadásokról, cserkészvezető

tevékenység rövid bemutatása, a *Tanítsunk Magyarországért Programban* végzett (mentori) tevékenység rövid bemutatása, *Tudományos Diákköri Konferencia* kapcsán végzett munka rövid bemutatása (összesen 1-2 oldal).

Összefoglalva:

Tevékenységterületek		Min. db/ terjedelem
1.	Egyetemi tanulmányok során készült szakmódszertani, pedagógiai és pszichológiai munkák, amennyiben készült ilyen	1 db
2.	Iskolai tanítási-nevelési tevékenységei során készített dokumentumok	össz. 4 db
3.	Tanítási órán kívüli tevékenységek dokumentumai	1 db
4.	Az iskola mint szervezet működésének megismerését bemutató dokumentumok	1 db
5.	A szakmai fejlődésben szerepet játszó szakmai és személyes együttműködés, felelősségvállalás leírása	2-4 oldal
6.	A nevelői munkához kapcsolható egyéb beszámolók	1-2 oldal

5. A portfólió írás módszertani kérdései

A portfólió dokumentumait minden esetben reflektív módon szükséges megírni. A reflexió az ismeretek, a tapasztalatok és a bemutatott pedagógiai tevékenység végig gondolását, elemzését jelenti. A reflexió mutatja be azt, hogy a jelölt a pedagógiai folyamatban hogyan hoz döntéseket, mit miért tesz. Ez teszi lehetővé saját pedagógiai gyakorlatának kritikus vizsgálatát, ami a szakmai fejlődés alapja.

A reflexió felépítése:

1. Indoklás: a dokumentum kiválasztásának indoklása a jelölt tanári kompetenciáinak fejlődése szempontjából.
2. Leírás: a pedagógiai helyzet ismertetése, ha ez már a dokumentumban korábban megtörtént, csak utalás a dokumentum megfelelő pontjaira.
3. Elemzés/érvelés: annak indoklása, hogy a tanárjelölt miért teszi azt, amit tesz, és miért választja adott helyzetben azt a megoldást, amit választ. (A cselekvés előtti reflexió.)
4. Önértékelés: annak mérlegelése, hogy milyen következményekkel jártak a tanárjelölt cselekedetei az érdekelt felekre, leginkább a tanulókra és önmagára nézve, és mit kellene esetleg változtatni a gyakorlaton. (A cselekvés utáni reflexió.)

A tanári kompetenciákra figyelő reflexió hozzájárul a jelölt oktatási-pedagógiai célkitűzéseinek finomításához, a tanári kompetencia követelmények teljesítése céljából megfogalmazott személyes feladatok tervezéséhez.

A tanárjelölt a portfólió összeállításánál figyeljen a dokumentumok színvonalas kidolgozására, mivel egy rövid, vázlatos dokumentum nem alkalmas arra, hogy az alább bemutatásra kerülő szempontok alapján a kompetenciákat értékelni lehessen. Fontos továbbá, hogy a portfólió dokumentumai a jelölt tanári tevékenységeinek széles köréből nyújtsanak komplex képet.

6. A portfólió értékelése

A portfóliót előzetesen felkért bíráló érdemjeggyel értékeli az előre meghatározott szempontok alapján. A portfólió bírálóját a Vitéz János Neveléstudományi és Pedagógusképző Intézet Tanárképző Tanszéke jelöli ki. Bíráló lehet a neveléstudomány, a pszichológia és az érintett szakmódszertanok oktatója, valamint iskolai vezető- vagy mentortanár.

A portfólió értékelése a szakmai fejlődés megállapítását, azaz a tanári kompetenciák értékelését hivatott megvalósítani, ezért az értékelés a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendeletben megfogalmazott tanári kompetenciák értékelésére alkalmas szempontok (indikátorok) és a bemutatásukra alkalmas dokumentumok alapján történik.

A bíráló rövid szöveges értékelésben összegzi a portfólióval kapcsolatos szakmai észrevételeit, kitérve annak tartalmára és megformáltságára, a bemutatott dokumentumok szakmai színvonalára, valamint a jelölt tanári kompetenciáinak fejlettségére. A szöveges értékelés mellett a bíráló min. két, a portfólióhoz kapcsolódó kérdést fogalmaz meg, amelyekre a jelölt a záróvizsga keretében megvalósuló portfólióvédés során ad választ. A kérdések vonatkozhatnak többek között a portfólióban feltárt hiányosságokra, félreérthető vagy pontosításra szoruló megállapításokra, a bemutatott pedagógiai és módszertani eljárásokra, az elért eredmények értelmezésére, valamint a jelölt további szakmai fejlődésével kapcsolatos feladatokra.

Portfólió-értékelő lap

A hallgató neve:	**szakja:**
A bíráló neve:	**munkahelye, beosztása:**

1. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesítése (egyéni fejlesztési terv, SNI tanulókkal való foglalkozás terve, a tehetséggondozó, felzárkóztató tevékenységek dokumentumai, az óratervek szintjén a differenciált fejlesztési célok és tanulói feladatok tervezése, a tananyagban rejlő sajátos személyiségfejlesztő lehetőségek bemutatása, diagnosztikus értékelés, egy sajátos	Pontszám 0-5-ig*

eszköz vagy módszer bemutatása és alkalmazása a tanulók személyiségének a fejlesztésére stb.)	
● a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és testi sajátosságaira egyaránt kiemelt figyelmet fordít ● a sajátos nevelési igényű tanulók tanítása során figyelembe veszi az egyéni fejlesztési tervben rögzített javaslatokat ● a sajátos nevelési igényű tanuló számára képességeinek megfelelő, az adott tananyag adaptációján alapuló feladatokat készít ● a tanulói heterogenitás kezelése érdekében differenciál a tervezés, a megvalósítás és az értékelés szintjén ● tudatosan teremt olyan pedagógiai helyzeteket, amelyek segítik a tanulók komplex személyiségfejlődését ● tiszteletben tartja a tanulók személyiségét, tudatosan keresi a bennük rejlő értékeket ● megismerteti a tanulókkal az egyetemes emberi, európai és nemzeti értékeket, és azok tiszteletére neveli őket ● felelős értékválasztásra és konstruktív értékrend kialakítására ösztönzi a tanulókat ● alkalmazza a tanulók sokoldalú megismerését szolgáló pedagógiai-pszichológiai módszereket ● felismeri a tanulók személyiségfejlődési – és az esetleg jelentkező - tanulási nehézségeit, és kezeléséhez segítséget kér ● megfelelő nyelvi regiszter használata, kiváló nyelvhelyesség és helyesírás ● az értelmezési szempontoknak megfelelő szókincs, pontos és következetes fogalomhasználat	
2. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése (szabadidő-pedagógiai tevékenységek bemutatása, a csoportszerveződés vizsgálata, az osztály közösségi hálózatának vizsgálata, közösségi szabályok, értékek alkotása, kirándulás, látogatás szervezése, hospitálások tapasztalatai stb.)	Pontszám 0-5-ig
● megteremti az általa irányított nevelési, oktatási folyamat során az együttműködési képességek fejlődéséhez szükséges feltételeket ● szakszerűen alkalmazza a konfliktusok megelőzésének és kezelésének módszereit ● ösztönzi a tanulók közötti véleménycserét, fejleszti kommunikációs képességeiket, fejleszti a tanulók érvelési kultúráját ● figyelembe veszi és értékként közvetíti a tanulók és tanulóközösségek eltérő kulturális, társadalmi hátteréből adódó sajátosságokat ● a tanulókat egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítélet-mentességre neveli ● megfelelő nyelvi regiszter használata, kiváló nyelvhelyesség és helyesírás ● az értelmezési szempontoknak megfelelő szókincs, pontos és következetes fogalomhasználat	
3. A szakmódszertani és a szaktárgyi tudás (szemináriumi dolgozat, fejlesztett tananyag, esettanulmány, tanterv, tanmenet elemzése, tankönyv elemzése, az óraterv szaktárgyi és szakmódszertani megfelelősége, esszé, kutatási beszámoló, szociometria, hospitálások tapasztalatai stb.)	Pontszám 0-5-ig
● pedagógiai tevékenysége korszerű szaktudományos ismereteket és szemléletet tükröz ● ismeri és alkalmazza a pedagógiai munka tartalmi meghatározására és szervezésére vonatkozó tantervi szabályozó dokumentumokat ● ismeri és tudatosan alkalmazza a szakterülete, tantárgya sajátosságaihoz igazodó megismerési folyamatokat, nevelési, tanítási módszereket, eszközöket ● fogalomhasználata szakszerű, az adott pedagógiai helyzethez igazodó ● óratervezésében a foglalkozás nevelési-oktatási céljaival összehangolt (szak)módszertant alkalmaz	

• megfelelő nyelvi regiszter használata, kiváló nyelvhelyesség és helyesírás • az értelmezési szempontoknak megfelelő szókincs, pontos és következetes fogalomhasználat	
4. A pedagógiai folyamat tervezése területén (tematikus terv, óraterv, egyéni fejlesztési terv, tanórán kívüli tevékenységek tervei, felmérés, értékelés tervezése, stb.)	Pontszám 0-5-ig
• tervei készítése során figyelembe veszi a köznevelési intézmény vonatkozásában alkalmazott tantervi, tartalmi és az intézményi belső elvárásokat, valamint az általa nevelt, oktatott diákok és tanulócsoportokra vonatkozó fejlesztési célokat • egységes rendszerbe illesztve tervezi az adott pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, folyamatot, munkaformát, módszereket, eszközöket • terveiben kiemelt szerepet kap a tanulók tevékenységeinek fejlesztése • épít a szociális tanulásban rejlő lehetőségekre • a tanulók optimális fejlődését elősegítő, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz igazodó, differenciált tanítási-tanulási folyamatot tervez • terveiben szerepet kap a tanulók motiválása, motivációjuk fejlesztése • megtervezi az oktatott csoportok értékelésének módszereit, eszközeit • megfelelő nyelvi regiszter használata, kiváló nyelvhelyesség és helyesírás • az értelmezési szempontoknak megfelelő szókincs, pontos és következetes fogalomhasználat	
5. A tanulás támogatása (egyéni tanulást támogató tervek, feladatok, az óratervekben a sajátos nevelési és tanulási igényeknek megfelelő feladatok tervezése, a tantárgyi sajátosságokat bemutató tanulási feladatok tervezése, hospitálások tapasztalatai stb.)	Pontszám 0-5-ig
• a tanulás támogatása során épít a tanulók egyéni képességeire szükségleteire és céljaira, a gyermek- és tanulócsoport sajátosságaira • felkelti és fenntartja a tanulók érdeklődését • elemzi a tanulási folyamat során tapasztalt tanulási nehézségeket • fejleszti a tanulók tanulási képességeit • támogatja a tanulók önálló gondolkodását • megfelelő nyelvi regiszter használata, kiváló nyelvhelyesség és helyesírás • az értelmezési szempontoknak megfelelő szókincs, pontos és következetes fogalomhasználat	
6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók értékelése (hospitálások tapasztalatai, mérőeszköz bemutatása, elemzése, értékelése, mérés-értékelés bemutatása, eredmények kiértékelése, diagnosztikus vagy formatív értékelés bemutatása, reflexiók stb.)	Pontszám 0-5-ig
• a tantervi tartalmakat a tanulók egyéni pedagógiai-pszichológiai szükségleteihez is igazodva, eredményesen és adaptívan alkalmazza • változatos pedagógiai értékelési módszereket alkalmaz • pedagógiai céljainak megfelelő ellenőrzési, értékelési eszközöket választ vagy készít • a tanulói tevékenység rendszeres ellenőrzésének eredményeit szakszerűen elemzi, • elősegíti a gyermekek, a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlődését • megfelelő nyelvi regiszter használata, kiváló nyelvhelyesség és helyesírás • az értelmezési szempontoknak megfelelő szókincs, pontos és következetes fogalomhasználat	
7. A kommunikáció, a szakmai együttműködés és a pályaidentitás (az iskolában mint szervezetben való tanári szerepvállalásainak bemutatása, a kollégákkal, szakmai közösségekkel való együttműködés bemutatása, a szülőkkel való együttműködés bemutatása, az osztálytermi kommunikáció bemutatása, egy nevelési helyzet kommunikációs elemzése, a tanulói visszajelzések bemutatása, elemzése stb.)	Pontszám 0-5-ig

● a tanulók nevelése-oktatása érdekében kezdeményezően együttműködik a pedagógusokkal, társakkal, kollégákkal, a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel ● a tanulókkal történő együttműködés elveit és formáit a tanulók személyiségfejlődését figyelembe véve alakítja ki és valósítja meg ● tevékenysége során érthetően és hitelesen kommunikál ● igényli pedagógiai munkájával kapcsolatban a rendszeres visszajelzéseket, nyitott azok befogadására ● szakmai megbeszéléseken kifejti, képviseli az álláspontját, képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető ● megfelelő nyelvi regiszter használata, kiváló nyelvhelyesség és helyesírás ● az értelmezési szempontoknak megfelelő szókincs, pontos és következetes fogalomhasználat	
8. Autonómia és felelősségvállalás (esettanulmány, személyes kompetencia-térkép, reflexiók, pedagógiai identitás- és pályakép, a továbbképzés lehetséges útjai)	Pontszám 0-5-ig
● tisztában van személyiségének sajátosságaival és alkalmazkodik a szerepelvárásokhoz ● pedagógiai munkáját reflektivitás jellemzi ● szem előtt tartja a nevelésetika alaptételét, miszerint a pedagógiai tevékenység nem okozhat kárt, sem tananyag, sem módszer, sem szakmai mulasztás következtében ● fontos számára szakmai tudásának folyamatos megújítása, megszerzett tudását pedagógiai gyakorlatában eredményesen alkalmazza ● megfelelő nyelvi regiszter használata, kiváló nyelvhelyesség és helyesírás ● az értelmezési szempontoknak megfelelő szókincs, pontos és következetes fogalomhasználat	
A portfólió összesített pontszáma:	

*A kompetenciaterületekre adható pontszámok megfeleltetése:

5 pont	A kompetenciaterület teljeskörűen és részletesen bemutatott. A portfólióban található dokumentumok meggyőző és változatos bizonyítékokat szolgáltatnak a kompetenciaterület értékeléséhez. A tanárjelölt helyesírása, nyelv- és fogalomhasználata pontos és következetes.
4 pont	A kompetenciaterület jól dokumentált, de nem minden aspektusa részletezett egyenlő mélységben. A reflektív elemzés jelen van, de nem teljes körű. A tanárjelölt helyesírása, nyelv- és fogalomhasználata helyenként pontatlan.
3 pont	A kompetenciaterület azonosítható, de nem minden eleme alátámasztott megfelelően a portfólióban. A dokumentumok és/vagy a reflexiók bizonyos mértékben igazolják a kompetenciaterület meglétét, de kiegészítésre szorulnak. A tanárjelölt helyesírása, nyelv- és fogalomhasználata több helyen nem megfelelő és következetlen.
2 pont	A kompetenciaterület csak részlegesen azonosítható a portfólióban és a dokumentumok nem nyújtanak megfelelő alapot a kompetenciaterület meglétének értékeléséhez. A reflektív elemzés, a helyesírás, nyelv- és fogalomhasználat szakszerűtlen és hanyag.
1 pont	A kompetenciaterület felismerhető a portfólióban, de a bemutatott dokumentumok hiányosak vagy nem relevánsak. A reflektív gondolkodás alig jelenik meg.
0 pont	A portfólió nem tartalmaz bizonyítékul szolgáló dokumentumot és/vagy reflexiót az adott kompetenciaterületről.

A bíráló által adott összpontszám érdemjeggyé a következő átváltó kulcs szerint alakul:
0–20 pont: elégtelen (1)
21–24 pont: elégséges (2)
25–28 pont: közepes (3)
29–35 pont: jó (4)
36–40 pont: jeles (5)

A bíráló szöveges értékelése:
(Terjedelem: min. 7 sor, lehetséges tartalmi elemek: a tanári kompetenciák bemutatásának megalapozottsága, a dokumentumok relevanciája és változatossága, a reflexiók mélysége, a szakmai fejlődés és a pedagógiai tudatosság megjelenése, a tartalmi követelmények teljesülése, a portfólió pedagógiai szaknyelvi színvonala, megformáltsága)

Bírálói kérdések a védéshez:
*(Min. 2 db)**A kompetenciaterületekre adható pontszámok megfeleltetése:

PÁZMÁNY
Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Vitéz János Neveléstudományi és Pedagógusképző Intézet
Tanárképző Tanszék

Intézményi azonosító: FI79633
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

1. sz. melléklet: Kompetencia táblázat

A portfólióban elhelyezett dokumentumok neve	Kompetenciák							
	1	2	3	4	5	6	7	8

1. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesítése
2. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése
3. Szakmódszertani és szaktárgyi tudás
4. A pedagógiai folyamat tervezése
5. A tanulás támogatása, szervezése és irányítása
6. Pedagógiai értékelés változatos eszközeinek alkalmazása
7. Kommunikáció, szakmai együttműködés és identitás
8. Autonómia és felelősségvállalás

PÁZMÁNY
Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Vitéz János Neveléstudományi és Pedagógusképző Intézet
Tanárképző Tanszék

Intézményi azonosító: FI79633
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

Ajánlott irodalom

8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről. https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1300008.EMM (Utolsó letöltés: 2026. 09. 06.)

Antalné Szabó, Á., Hámori, V., Kimmel, M., Kotschy, B., Móri, Á., Szőke-Milinte, E., & Wölfling, Zs. (2013). *Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez*. Oktatási Hivatal. (Lásd különösen: XI. Mit kell tudni az e-portfólióról?, 57–82.) https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/unios_projektek/kiadvanyok/utmutato_pedagogusok_minositesi_rendszerehez_v3.pdf (Utolsó letöltés: 2026. 09. 06.)

Falus, I., & Kimmel, M. (2009). *A portfólió*. Gondolat Kiadói Kör.

Falus, I. (Főszerk.), & Szűcs, I. (Szerk.). (2022). *A didaktika kézikönyve: Elméleti alapok a tanítás tanulásához*. Akadémiai Kiadó.

Horváth, M., & Mongyi, N. (2022). A tanári szakdolgozat sajátos formája: A portfólió. In Kaposi, J. & Szőke-Milinte, E. (Szerk.), *Kutatási módszerek pedagógusjelölteknek* (35–62. o.). Pázmány Péter Katolikus Egyetem. https://btk.ppke.hu/storage/tinymce/uploads/old/uploads/articles/1734918/file/kutatasi%20modsz%20pejelolt%20netre.pdf (Utolsó letöltés: 2026. 09. 06.)

Kormos, J. (2018). A reflexió szerepe a pedagógussá válás folyamatában. In Szőke-Milinte, E. (Szerk.), *Pedagógiai küldetés – a küldetés pedagógiája* (122–131. o.). Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar. https://btk.ppke.hu/intezeti-kiadvanyok-2 (Utolsó letöltés: 2026. 09. 06.)

Kotschy, B. (Szerk.). (2011). *A pedagógussá válás és a szakmai fejlődés sztenderdjei*. Eszterházy Károly Főiskola. (Lásd különösen: 19–38., 108–152. A tanári kompetenciák részletes leírása) http://www.epednet.ektf.hu/eredmenyek/a_pedagogussa_valas_es_a_szakmai_fejlodes_sztenderdjei.pdf (Utolsó letöltés: 2026. 09. 06.)

Sántha, K. (2007). A hatékonyság kulcsa: Reflektivitás. In Bábosik, I. & Torgyik, J. (Szerk.), *Pedagógusmesterség az Európai Unióban* (293–314. o.). Eötvös József Könyvkiadó.

Szivák, J. (2010). *A reflektív gondolkodás fejlesztése*. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége.

Budapest, 2026. 10. 29. VJNPI Tanárképző Tanszék